

**JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
BUNGE LA TANZANIA**

MKUTANO WA KUMI NA NANE

**YATOKANAYO NA KIKAO CHA TISA
(DAILY SUMMARY RECORD OF PROCEEDINGS)**

5 FEBRUARI, 2015

MKUTANO WA KUMI NA NANE
YATOKANAYO NA KIKAO CHA TISA
(SUMMARY RECORD OF PROCEEDINGS - NIGHTH SITTING)
TAREHE 5 FEBUARI, 2015

I. DUA:

Kikao kilianza saa 3.00 asubuhi kikiongozwa na Mhe. Spika ambaye alianza kwa kusoma Dua.

Makatibu Mezani:

1. Ndg. Theonest Ruhilabake
2. Ndg. Lawrence Makigi
3. Ndg. Helen Mbeba

II. MASWALI KWA WAZIRI MKUU:

Waheshimiwa Wabunge wafuatao walipata fursa ya kuuliza Maswali kwa Waziri Mkuu:-

1. Mhe. Murtaza Mangungu, Mb	–	CCM
2. Mhe. Highnes Samson Kiwia, Mb	–	CHADEMA
3. Mhe. Eng. Mohammed Habib Jumaa Mnyaa, Mb	–	CUF
4. Mhe. Dkt. Anthony Gervas Mbassa, Mb	–	CHADEMA
5. Mhe. Vicky Paschal Kamata, Mb	–	CCM
6. Mhe. Assumpter Nshunju Mshama, Mb	–	CCM
7. Mhe. Josephine Johnson Genzabuke, Mb	-	CCM
8. Mhe. Susan A.L. Kiwanga, Mb	-	CHADEMA
9. Mhe. Eugen Elishilinga Mwaiposa, Mb	-	CCM

III. MASWALI YA KAWAIDA

1. OFISI YA WAZIRI MKUU:

SWALI NA. 98 – Mhe. Ignas Aloyce Malocha, Mb

Nyongeza: (i) Mhe. Ignas Aloyce Malocha, Mb
(ii) Mhe. Susan A.L. Kiwanga, Mb

SWALI NA. 99: Mhe. Fakharia Shomar Khamis, Mb

Nyongeza: (i) Mhe. Fakharia Shomar Khamis, Mb

SWALI NA. 100. Mhe. Rosweeter Faustine Kasikila, Mb

Nyongeza: (i) Mhe. Rosweeter Faustine Kasikila, Mb

(ii) Mhe. Ester Nicholas Matiko, Mb

2. WIZARA YA MAMBO YA NDANI YA NCHI

SWALI NA. 101: Mhe. Ramadhan Haji Saleh, Mb

Nyongeza: (i) Mhe. Ramadhan Haji Saleh, Mb

(ii) Mhe. Haji Said Khatib, Mb

SWALI NA. 102: Mhe. Kombo Khamis Kombo, Mb

Nyongeza: (i) Mhe. Kombo Khamis Kombo, Mb

(ii) Mhe. Mohammed Amour Chomboh, Mb

3. WIZARA YA ELIMU NA MAFUNZO YA UFUNDI

SWALI NA. 103: Mhe. Susan Anselm Jerome Lyimo, Mb

Nyongeza: (i) Mhe. Susan Anselm Jerome Lyimo, Mb

4. WIZARA YA FEDHA:

SWALI NA. 104: Mhe. Ritta Louise Mlaki, Mb

5. WIZARA YA MAJI

SWALI NA: 105: Mhe. Gaudence Cassian Kayombo, Mb

Nyongeza: (i) Mhe. Gaudence Cassian Kayombo, Mb

6. WIZARA YA MALIASILI NA UTALII

SWALI NA: 106: Mhe. Mch. Peter Simon Msigwa (Liliulizwa na Mhe. Felix Mkosamali)

Nyongeza: (i) Mhe. Felix Mkosamali, Mb

IV. MATANGAZO:

(a) Wageni wote waliokuwepo katika gallery ya Spika na gallery ya Maafisa walitambulishwa.

V. MWONGOZO WA SPIKA:

Mhe. Felix Mkosamali aliomba Mwongozo kufuatia majibu ya Mhe. Waziri Mkuu kuhalalisha wanafunzi kutumika katika Shughuli za CCM, na kutaka Waziri Mkuu afute maneno hayo.

Kiti kilitoa maelezo kuwa hakiwezi kumlazimisha Mhe. Waziri Mkuu kufuta kauli hiyo.

VI. HOJA ZA KAMATI:

Mwenyekiti wa Kamati ya Maendeleo ya Jamii na Mwenyekiti wa Kamati ya Huduma za Jamii waliwasilisha Bungeni Taarifa za Kamati zao, na kutoa Hoja kuwa Bunge likubali Taarifa hizo pamoja na Maoni na Mapendekezo ya Taarifa hizo.

VII. UCHANGIAJI:

Baada ya uwasilishaji wa Taarifa za Kamati, Wabunge wafuatao walichangia Hoja zilizotolewa na Kamati hizo:-

- (1) Mhe. Ritta Enespher Kabati, Mb – CCM
- (2) Mhe. Al-Shaymaa John Kwegyir, Mb – CCM
- (3) Mhe. Capt. John Damiano Komba, Mb – CCM
- (4) Mhe. Nassib Suleiman Omar, Mb – CCM
- (5) Mhe. Felister Aloyce Bura, Mb – CCM
- (6) Mhe. Christowaja Gerson Mtinda, Mb – CHADEMA

VIII. KUSITISHA BUNGE:

Saa 7.00 mchana Mwenyekiti wa Bunge Mhe. Lediana Mafuru Mng'ong'o alilisitisha Bunge hadi saa 11.00 jioni.

IX. BUNGE KUREJEA:

Saa 11.000 jioni Bunge lilirudia likiongozwa na Mwenyekiti Mhe. Mussa Azzan Zungu (Mb) na Mjadala wa Hoja za Kamati uliendelea na wafuatao walichangia:-

- (7) Mhe. Moses Joseph Machali, Mb- NCCR- MAGEUZI
- (8) Mhe. Prof. Kulikoyela Kanalwanda Kahigi, Mb – CHADEMA
- (9) Mhe. Eugen Elishilinga Mwaiposa, Mb – CCM
- (10) Mhe. Sara Msafiri Ally, Mb – CCM
- (11) Mhe. Salum Khalfan Barwany, Mb – CUF
- (12) Mhe. Maryam Salum Msabaha, Mb – CHADEMA
- (13) Mhe. Esther Nicholas Matiko, Mb – CHADEMA
- (14) Mhe. Dkt. Anthony Gervas Mbassa, Mb – CHADEMA
- (15) Mhe. Celine Ompeshi Kombani, Mb – UTUMISHI
- (16) Mhe. Dkt. Seif Rashid, Mb – AFYA NA USTAWI WA JAMII
- (17) Mhe. Gaudencia Kabaka, Mb – KAZI NA AJIRA
- (18) Mhe. Sophia Simba, Mb – MAENDELEO YA JJW
- (19) Mhe. Dkt. Shukuru Kawambwa, Mb – ELIMU
- (20) Mhe. Dkt. Fenella Mukangara, Mb - HABARI

X. KUHITIMISHA HOJA

Baada ya kusitisha uchangiaji wa Hoja za Kamati, Wenyeviti wa Kamati waliotoa Hoja walipewa fursa ya kuhitimisha Hoja zao kama ifuatavyo:-

- i. Mwenyekiti wa Kamati ya Huduma za Jamii, Mhe. Margareth S. Sitta alihitimisha Hoja yake.
 - ❖ Waziri wa Nchi(SUB) alitoa Hoja ya kutengua Kanuni ya 28(4) ili Bunge liendelee na Shughuli zake hadi zitakapomalizika.
 - ❖ Mhe. Selemani Said Jafo alitoa pendekezo namba 7(a) na kuliomba Bunge lilikubali ili liongezwe kwenye mapendekezo ya Kamati.
 - ❖ Serikali ilitoa maelezo kuwa suala linalopendekezwa linafanyiwa kazi kwa upana na Serikali ili kulipatia ufumbuzi wa kina.
 - ❖ Mhe. Selemani Jafo alikubaliana na Maelezo ya Serikali.
 - ❖ Mwenyekiti aliihoji Bunge juu ya mapendekezo ya Kamati ya Huduma za Jamii ambapo Bunge lilipitisha yote bila mabadiliko yoyote.

- ii. Mwenyekiti wa Kamati ya Maendeleo ya Jamii, Mhe. Said Mohammed Mtanda alihitimisha Hoja yake.
 - ❖ Mhe. Halima James Mdee alitoa mapendekezo ya marekebisho ya kifungu na 3.2 cha mapendekezo ya Kamati.
 - ❖ Mapenekezo hayo yaliboreshwa na Waziri wa Maendeleo ya Jamii sehemu ya mwisho kwamba *Hvyo basi Kamati inapendekeza Serikali itekeleze ahadi hiyo ya Rais kabla ya utekelezaji wa Bajeti ya mwaka 2015/16.*

- ❖ Mhe. Halima James Mdee alitoa mapendekezo ya kuboresha kifungu cha 3.3 katika mapendekezo ya Kamati, kwamba *Halmashauri zote kila mwaka ziagizwe Waziri mwenye dhamana atoe Taarifa Buneni juu ya utekelezaji wa azimio hilo(LILIKUBALIWA)* na pendekezo la pili kwamba

Halmashauri zinazodaiwa zitoe Taarifa za malimbikizo zinazodaiwa(LILIKATALIWA).

- ❖ Mhe. Halima Mdee alitoa mapendekezo pia kwenye vifungu vya 3.10 na 3.11 vya mapendekezo ya Kamati ambayo yalikataliwa.
- ❖ Mhe. Selemani Said Jafo alitoa mapendekezo mengine namba 3.12 na 3..13 na 3.14 ambayo pia hayakupitishwa na Bunge.
- ❖ Mwenyekiti alilihoji Bunge juu ya mapendekezo ya Kamati ya Maendeleo ya Jamii na Bunge liliyapitisha.

XI. MAELEZO BINAFSI YA MBUNGE

Mwenyekiti alimpa nafasi Mhe. Dkt. Augustino Lyatonga Mrema chini ya Kanuni ya 28 ili awasilishe Maelezo yake kuhusu hali ya Afya yake katika maelezo yako alitoa uthibitisho wa vyeti kuwa afya yake ni nje, na pia alimtumumu Mhe. James Mbatia kwa kumsingizia ugonjwa jimboni kwako Vunjo.

XII. KUAHIRISHA BUNGE:

Mwenyekiti aliahirisha Bunge saa 2.38 usiku hadi kesho yake saa 3.00 asubuhi.

**DODOMA
5 FEBUARI, 2015**

**DKT. T. D. KASHILILAH
KATIBU WA BUNGE**